

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8.

TELEFON № 32.

Konto czekowe P. K. O. 60143

CENA PRENUMERATY:

Miesięcznie mk. 11.— kwartalnie mk. 33.— rocznie mk. 122.—

Cena numeru pojedynczego 50 fen.

Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wiecz.
Redaktor przyjmuje od g. 6 do 7 wieczorem.

Rękopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.
Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem mk. 3.50, w tekście mk. 4.50, po tekście reklamy mk. 2.25, nekrologi mk. 1.75, zwyczajne 133 te ze wiersz potitowy jednolitej.
Ogłoszenia drobne 20 l. za wyraz, dla poszukujących pracy 15
Ogłoszenia naliczane po g. 6 wiecz. 50 procent drożej.

Teatr Polski

Dzielnica 12.

pod dyktando Fr. Rybickiego.

Wtorek 30 b. m.
Występ W. Siemaszkowej

Zaczarowane koło

Basz dram. L. Rydla.

Środa 31 b. m., wyst. W. Siemaszkowej

Ponad śnieg

dramat w 3 akt. Sł. Żeromskiego.

Piotrkowska róg Główniej **„NOWOŚCI”** Piotrkowska róg Główniej

Dnia 30, 31 marca i 4 kwietnia
Ossi Oswalda w 4 akt. farsie

ŚWIEŻO UPIECZONA MILJONERKA

Nad program: **DOM DUCHÓW** Dramat amerykański w 2-ch częściach.

Wieczór humoru i śmiechu.

Jeszcze kilka dni

JEANNE D'ARC

Potężna tragedia dziejowa w 8 wielkich aktach z wspólnym prologiem i epilogiem z głosną z talentu i urody **Geraldiną Farrar** primadonną New-Yorskiego teatru „Metropolitane” w roli gł.

Początek punktualnie o g. 5-ej, ostatnie o 8.30.

Kino POLONIA Konstantynowska 16.

W kwestji waluty polskiej.

I.
Niski poziom waluty nie jest zjawiskiem specyficznym polskiem, lecz powszechnym, dotyczącym wszystkich państw i społeczeństw, które w ten lub inny sposób uczestniczyły w wojnie światowej. W tej strasznej katastrofie dziejowej znaczące zostały ogromne, nagromadzone dziesiątkami lat mrowczej pracy,

ilości dóbr istotnych, których finansowym wyrazem były znajdujące się wtedy w obiegu pieniądze. Wartość tych pieniędzy nie tyle zależała od zabezpieczającego je — zapasu złota, ile od wartości tej ogromnej masy towarów, domów, fabryk, kopalni i wszystkich innych rzeczy użytecznych, oraz od wartości tej pracy, która była skierowana podczas pokonania na ich wytworzenie.

Przyszła burza dziejowa i przez długi czas swego trwania zniszczyła znaczną część istotnego dobytku

ludzkości, a pracę ludzką skierowała wyłącznie prawie na wytworzenie narzędzi zniszczenia. Naturalnym następstwem takiego porządku, właściwiej powiedziawszy nieporządku rzeczy było gwałtowne zmniejszenie się zasobów rzeczy pożytecznych przy gwałtowniejszym jeszcze wzrastaniu sumy pieniędzy papierowych, które przecie same wartości nie mają, a są zawsze tylko równoważnikiem wartościowym istniejących w danym narodzie dóbr istotnych.

Stąd powstała drożyzna, pod brzemieniem której cierpią i będą cierpieć jeszcze długie lata państwa i narody, które brały udział w wojnie światowej. Drożyzna ta jest tem większa, im bardziej ucierpiał dany kraj od wojny. Największa jest przeto w Rosji i Austrii, znaczna w Polsce, Francji i Belgii, mniejsza w Niemczech i Anglii, najmniejsza w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Zrozumiałą jest rzeczą, iż w Polsce od chwili jej zmartwychwsta-

W dniu 28 b. m. zmarł długoletni pracownik Magistratu

JAROSŁAW PEŁKA

Syndyk m. Łodzi.

W zmarłym tracimy serdecznego kolegę, gorliwego kierownika Oddziału Prawnego, szczerze oddanego sprawom miasta.
Cześć Jego pamięci!

Magistrat.

pomocy dla Mozyrza i okolicy jest bardzo wydatna.

Z ośrodku ludności okolicznej zgłasza się codziennie bardzo liczni ochotnicy do armii polskiej.

Lwowa a „Gazeta Poranna” podała wiadomość od swatego wojennego korespondenta z Mozyrza. Po zarejestrowaniu zdobyczy wojennej, wziętej w Mozyrzu okazało się, że łup, wzięty przez grupę pułk. Siorskiego przewyższa znacznie wartość 3 m. lardów marek.

Na zd. b. z. s. ładują się parowozy i wagony w poważnej ilości, a nadto składni pancerna wraz z całym urządzeniem portów rzecznych na Prypcy, ogromna ilość środków sanitarnych, materiałów wybuchowych i broni wszelkiej kategorii.

Są to w przeważnej części środki i materiały, których w Polsce brak ogoromnie.

Echa chybionego strajku kolejarzy.

WARSZAWA 29 marca. (PAT). — Zarząd główny Polskiego Związku kolejowego wyraża gorącą podziękę członkom, którzy złamali zbrodniczy strajk 27 marca, Dyrekcji warszawskiej, krakowskiej i radomskiej, a w szczególności urzędnikom pełniącym służbę na liniach, którzy porzucili biura i za głosem sumienia stanęli na posterunkach opuszczonych przez członków zawodowych kolejarzy.

Opublikowano odezwę, która m. in. mówi:

Koledzy! Czuwajcie stale i wszędzie, bo obawa wywołania ponownego strajku nie minęła i wciąż wisi nad kolejami. Warcholi nie śpią i knują spiski w celu zgubienia Polski. Rozkazujemy zarządom okręgowym i kół ustanowić dyżury członków pogotowia antystrajkowego i natychmiastowo wysłać żądane wykazy. Od ministra kolei żądamy energicznej walki z terrorem i gwałtami, dokonywanymi przez zawodowe związki

nad naszymi członkami, którzy chcą pracować w czasie strajku.

Minister skarbu w Małopolsce.

KRAKÓW 29 marca (PAT). Wczoraj przybył do Krakowa minister skarbu p. Władysław Grabski w towarzystwie wiceministra pana Rybarskiego i dyrektora centralnego związku przemysłowo-fabrycznego p. Wierzbickiego, aby zetknąć się z przedstawicielami tutejszego społeczeństwa i wysłuchać postulatów natury gospodarczej i skarbowej.

Minister przyjmował w gmachu dyrekcji skarbowej delegatów władz skarbowych korporacji, banków i instytucji finansowych, a p. wiceminister Rybarski konferował z przedstawicielami władz skarbowych i przedłożył im projekty podatkowe.

Po południu odbyło się w Izbie handlowo-przemysłowej liczne zebranie przedstawicieli świata przemysłowego, finansowego i kupieckiego. Pan prezydent Izby handlowej Epstein, powitał pana ministra, przedłożył szereg postulatów Małopolski.

Napady na polaków na Śląsku Górnym.

BYTOM, 29 marca (PAT). Niemieckie bojówki plebisytowe zorganizowane z żołnierzy byłego Grenzschutzu urządziły w ostatnich dniach napad na zebranie polskie w Głogówku w pow. Głognickim i Zaborowie w pow. Głupczyńskim. W Głogówku brali udział w napadzie seminarzyści.

Łotwa skłonna do pokoju.

MOSKWA, 29 marca (PAT). Radjo Człeczerin otrzymało notę łotewską o gotowości wszczęcia rokowań z sowietami na początku kwietnia w Moskwie. Rząd łotewski żąda gwarancji nietykalności i bezpieczeństwa posłów.

Zarządzenia bolszewików w przemyśle węglowym.

MOSKWA, 29 marca (PAT). Radjo PAT. Władza sowiecka ogłosiła, że zapasy węgla są majątkiem wojskowym, winni kradzieży węgla będą karani rozstrzelaniem. Węgiel przewożony jest pod eskortą wojskową. W kopalniach zaprowadzono przymusową pracę. Cały przemysł węglowy poddano prawom wojennym.

Revolucji na Syberji niema.

MOSKWA, 29 marca (PAT) Radjo. Otrzymało radjotelegram z Tokio, w

którym minister wojny kategorycznie zaprzecza wiadomościom o ruchach rewolucyjnych w wojskach japońskich na Syberji.

Pomnik pamiątkowy bitwy nad Marą.

LJON, 29 marca. (PAT) Radjo. W przeciągu tygodnia od 22 do 29 b. m. uczniowie kół amerykańskich organizują subskrypcję narodową we wszystkich Stanach Ameryki na budowę pomnika pamiątkowego bitwy nad Marą. Zebranych ma być 250,000 dolarów.

Wojna domowa w Niemczech.

Walki w Zagłębiu węglowym.

(Od własnego koresp.)

WARSZAWA 29 marca. Z Berlina donoszą, że w Zagłębiu węglowym toczą się dalsze walki między armją robotniczą a wojskiem rządowym.

O zaprzestanie walki.

WIEDEN 29 marca (PAT). Biuro Wolfa donosi: Rząd Rzeszy zwrócił się do ludności nadreńskiej i westfalskiej z odezwą zwróconą przedewszystkiem do robotników o zaprzestanie walki.

Czerwone republiki na południu.

LONDYN, 29 marca (PAT). Havas spóźn. „Daily Mail” podaje z Essen, iż na wiecach ludowych w krajach nadreńskich w porozumieniu z dowódcami wojskowymi postanowiono wybrać najwyższą Radę czerwonej republiki. To samo źródło podaje, że oddziały belgij-

skie rozszerzyły teren okupacji aż do przedmieść Duisburga i Ruhrortu przewalowały ruch pociągów żywnościowych przeznaczonych dla spartakusowców oraz rozbroiły oddziały czerwone, które wkroczyły na terytorjum neutralne.

Niezależna Rzeczpospolita westfalska.

PARYZ, 29 marca (PAT). Havas spóźn. „Echo de Paris” podaje z Moguncji, iż oczekiwane jest proklamowanie niezależnej Rzeczpospolitej westfalskiej co będzie notyfikowane mocarstwom sprzymierzonym.

Znowu konflikt.

PARYZ, 29 marca. (PAT). Havas. Z Berlina donoszą o poważnych zatargach między socjalistami większości i niezależnymi. Rząd ma zamiar wysłać do robotników ultimatum, dając im 3 dni czasu na wyrażenie zgody.

Likwidacja rozruchów.

WIEDŃ 29 marca. (PAT) Radjo. Wsk. z Monastynu (Münster): Dywizja 13. miała oczyścić wczoraj obóz Friedfel, zabijając bardzo wielką zdobycz. Obustronne straty są poważne. Na południe od Wesel artylerja przeciwnika częściowo zdobyta, częściowo odrzucona ją tak daleko, że ostrzeliwanie Wesel nie może więcej wchodzić w rachubę.

Wiadomości polityczne

(Telef. od własnego korespondenta).

Posel Dąbski zastępcą ministra Patka.

Mianowany podsekretarz stanu Min. Spraw Zagranicznych poseł Jan Dąbski dzisiaj obejmuje urzędowanie. W związku z tem korespondent nasz dowiadyuje się, że na osas wyjazdu min. Patka na pertraktacje z bolszewikami kierownikiem Min. Spraw Zagranicznych będzie nowomianowany podsekretarz.

Na Śląsku Cieszyńskim.

Korespondent „Pracy” dowiadyuje się, że poseł polski p. Brazm Piltz, któ-

ry bawi obecnie w Warszawie, nie wróci już na dotychczasowe swoje stanowisko.

Z Cieszyna nadchodzi wiadomości, że międzysojusznicza Komisja plebiscytowa stara się nniemożliwie wszelkimi sposobami akcją polską.

Szpiegowie czescy zupełnie jawnie działają w Cieszynie i przy pomocy patroli koalicyjnych dokonywują ataków wśród Polaków.

Posel daje łapówki.

W kołach poselskich i urzędniczych wywołał niesłychane oburzenie fakt następujący: Posel Potoczka, członek Klubu Narodowo Katolickiego, dla poparcia podania, która złożył w Ministerstwie Apropowacji, zaproponował urzędnikowi łapówkę. Urzędnik zrobił z tego użytek urzędowy, na skutek czego sprawa skierowana do prokuratury. Wobec tego, że nikt nie chce, którzy biorą łapówki, ale i ci, którzy dają łapówki, są karani, należy się spodziewać, że Sejm wyda posła Potoczka władzom sądowym, tembardziej, że niedawno w Izbie przeszła ustawa o karach za łapownictwo.

Warszawa

(Telef. od własnego korespondenta).
Kradzież kasy sądu woj-
skowego.

Nocy ubiegłej okradziono kasę sądu wojkowego w Warszawie, mieszczącą się w pałacu sąskim. Narazie r'ca ustalono jeszcze wysokość skradzionej sumy. Rzeczą charakterystyczną jest, że kradzieży dokonano w przeddzień rewizji kasy, jakiej to rewizji właśnie miały dokonać odnośnie władz.

Co bają p. Samuels o chłopach.

Prasa żargonowa donosi, że na wiecu w Londynie p. Samuels mówił (między innymi): „80 proc. chłopów polskich nie umie czytać ani pisać. Chłopi muszą mieć żyda, żeby im wyjaśniał wiele rzeczy niezrozumiałych” (??). „Polacy nie są narodem handlowym. Wystarczy mówić z kupcem polskim, nawet najlepszego pokroju, żeby się przekonał o jego ignoracji” (??).

„Prawie cały handel i przemysł w Polsce leży w rękach żydowskich”. „W armji polskiej są lekarze żydowscy, ponieważ w Polsce prawie wszyscy lekarze są żydami”. Takich bajd dopusz-

cza się przedstawiciel „misji angielskiej” byle poniżyć Polskę.

Odpowiedzi Redakcji.

Ob. Rex. Wiersza nie umiemy Radzimy więcej studjować język polski. Ładne to bowiem, ale niezbyt zgodne z polszczyzną.

Cóż ci zato damy i jaką ofiarę złożyć ci w podzięk o wielki Boże, za to żeś to sprawił i dożył pozostawiamy [wolil] usłyszeć okrzyku — nasze polskie [morza]

Ob. Kulczyńskiego prosimy o pofatygowanie się do redakcji w godz. 6—7 wieczorem.

Ofiary.

Uczniowie szkoły powszechnej M 24 na flo-
tę polską mk. 20.

Szkola powszechna M 55 na plebiscy-
mk. 100.

Halaj Anna na plebiscy Mazurski mk. 2.
Gastrowski Władysław dla bezrobotn. mk. 5.
Jakób Poznanski za rzucone oszerstwie
przezw. p. Franciszkowi Owczarkowi składa na
Górny Śląsk mk. 100.

Oddział komitarski, na dar dla J. Piłsud-
kiego mk. 140.

Oddział komicarski złożył na Polski Biały
Krzysz mk. 181.

Z okazji zwrotu znalezionej sakiewki Elza
Szabel, ofiaruje na żołnierza polskiego mk. 15

Składka służby drogowej Urzędu drogowego
w Brzesinsku na plebiscy mk. 50.

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE.

Drukarnia Akcydensowa

ŁÓDŹ, **„PRACA”** ŁÓDŹ,
Przejazd 8. Przejazd 8.

PRZYJMUJE OBSTALUNKI NA ROBOTY DRUKARSKIE
s. p. RACHUNKI, BLANKIETY, CYRKULARZE, KWITAR-
JUSZE, KLEPSYDRY, BILETY WIZYTOWE, AFISZE, PRO-
GRAMY i t. p.
DLA STOWARZYSZEŃ I ORGANIZACJI ROBOTNICZYCH
ZNACZNE USTĘPSTWO.

WYSZEDŁ Z DRUKU
„INFORMATOR”
MIASTA ŁÓDZI
na 1920 rok.

Wydawnictwo Wydziału Statystycznego MAGISTRATU m. ŁÓDZI.

Zawiera obszernie opracowane działy ważne na szereg lat:

1. Kalendarz;
2. Komunikacje: poczta, telegraf, telefony i kolejnictwo;
3. Stemple i opłaty;
4. Dekrety, ustawy i przepisy administracyjne;
5. Szczegółowe informacje wraz z adresami: o centralnych i miejscowych instytucjach państwowych, handlowych, przemysłowych i prywatnych, magazynach, szpitalach, lecznicach, szkołach i t. d. oraz spis abonentów telefonicznych;
6. Spis firm handlowo-przemysłowych z podziałem na branże;
7. Tarjfy nieruchomości m. Łodzi;
8. Szczegółowy spis nieruchomości ulic miasta Łodzi z podziałem na komisarjaty, okręgi sądowe, śleńcze i sanitarne oraz rewiry wykonawcze komorników;
9. Mapa—plan m. Łodzi z podziałem na komisarjaty policyjne, przeszło tysiąc ogłoszeń i artykuły z dziedziny geografji, historii i statystyki miasta Łodzi.

Nakład ograniczony.

Cena: 1100 str. druku) w trwałej oprawie mk. 70.—

Skład główny i sprzedaż
w Wydziale Statystycznym Magistratu m. Łodzi, Dzielna 2-a,
od godz. 9 do 3 po poł.

Jedno z większych Stow. Spożycz. w Łodzi
poszukuje wykwalifikowanego
magazyniera,
z odpowiednią praktyką w tym zakresie.

Zgłaszać się mogą tylko ci, którzy pracowali już w Stow. Spożycz., bądź w charakterze sklepowego, bądź magazyniera. Oferty z opisem życiorysu, należy składać pod „Magazynier”.

Sklep Galanterijno-Wojskowy
KAZIMIERY JAROCIŃSKIEJ
ul. PIOTRKOWSKA 121,

poleca: wtyki oficerskie i żołnierskie, galony i gwiazdki, portpeje, ostrogi, pasy zwyczajne i francuskie, duży wybór szabel, bagnatów, bielizny i rękawiczki, swetry ciepłe i t. p.

UWAGA! Własna wytwórnia różnych oznak wojskowych i narzemionników. 831—4

„Kolonja robotnicza”
brozurka napisana przez inż. Roszkowskiego odbitka ze „Sprawy Robotniczej” wyszła nakładem Spółki wydawniczej „POCHODNIA” i jest do nabycia w Sekretarjacie N. Z. R. (Piotrkowska Nr. 91) oraz we wszystkich księgarniach.

PIERWSZA W KRAJU
Pracownia guzików skórzanych
Jana Baranowskiego
w WARSZAWIE, ul. Jasna 24—6.
857—3

OBRĄCZKI ŚLUBNE,
pierzcionki, kolczyki (gwarancja za złoto), zegary, zegarki, dewizki, najtaniej sprzedaje

Jan Placek
ul. Brzezińska 10.

Kupuje brylanty, złote i srebrne wyroby, oraz platery. Przyjmuje wszelkie reperacje w zakresie zegarmistrzostwa wchodzące.

Ogłoszenia drobne

Beryt Anita zagubiła i gubimację chlebową, wydaną z ucz. stw

Chmielewski. Nuty z gubimacjami paszportu niemieckiego, wydany w Łodzi, Kilińskiego 81. 98—3

Kunkel Amelia zagubiła legitymację chlebową, wydaną z ucz. stw na 5 osób. 899—1

Kujou Marianna zagubiła legitymację chlebową, wydaną z ucz. stw na 12 osób. 894—1

Remer Ole szon zagubił legitymację chlebową, wydaną na 8 osób. 895—1

Rowalska Lokada zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi, S. Lec 9. 896—3

Nowo-otwarta jadalnia—jak również sprzedaż piwa. Śniadania, obiady od 12 do 3 godziny. Kolacje. Ceny obiadów od 8 do 15 marek. Przyjmuje się stałych stołowników. Fabryczna № 2 róg Kilińskiego 875—8

Nowogród Haim Salama zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 904—3

Porczyński Stanisław zagubił legitymację, w daną z komitetu zapomogi. 898—1

Siewłowicz Gieorge Józef zagubił paszport polski wydany w Łodzi, Kilińskiego 114. 885—3

Salem Auram zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

75 mies. dorosłym udziałem polskiego, rosyjskiego, niemieckiego i arymetyki, Kilińskiego 31—7. 881—3

znaleziono dowód osobisty na imię Augusta Arnolta, oraz dwie motyły urzędzenia, fotografie. Odebrać można w administracji „Praca”.

Zaborska Marja zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi ul. Dobra 10. 902—3

Zaborska Marja zagubiła legitymację chlebową, wydaną na 2 os. bv. 901—1

Zamin Wilhela zagubił legitymację chlebową, wydaną z okręgu na 2 osoby.

Zeliński Józef zagubił dwa paszporty, rosyjski i niemiecki, wydane w Tamie. 81253